

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет фізичного виховання
Кафедра методик викладання спортивно-педагогічних дисциплін**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

**Підготовки здобувачів ступеня вищої освіти
бакалавр
спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО кафедрою методик викладання спортивних педагогічних дисциплін

Укладачі:

Зінов'єв О.М. доцент кафедри методик викладання спортивно - педагогічних дисциплін

Рецензенти:

Друзь В.А. - доктор біологічних наук, професор Харківської державної академії фізичної культури.

Дичко В.В. - доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання ДДПУ.

Обговорено та рекомендовано до видання
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“17” лютого 2016 р.

Протокол № 2

Перший проректор _____

Набока О.Г.

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни “Вступ до спеціальності та основи педагогічних досліджень” є модернізованим варіантом курсу. Потреба його розробки виникла у зв’язку із чинними змінами, які в останні роки відбувалися у правовому і організаційному забезпеченні галузі фізичної культури та у зв’язку з реформуванням галузі освіти.

Дисципліну “Вступ до спеціальності та основи педагогічного дослідження” розраховано для викладання студентам всіх спеціальностей за напрямком 014 Середня освіта (Фізична культура)

Предметом вивчення є формування у першокурсника певної системи знань та уявлень про сферу своєї майбутньої професійної діяльності та про професії фахівців галузі фізичної культури. З іншого боку студент під час вивчення курсу знайомиться з системою вищої освіти в Україні, з особливостями здобуття фахової освіти та конкретними умовами навчання в обраному навчальному закладі. Вже в перші місяці навчання студент має оволодіти новими для нього формами навчання та контролю, зрозуміти зміст і механізм реабілітації своїх прав і обов’язків, тобто навчитися “бути студентом”.

Міждисциплінарний зв’язок: основною науковою базою дисципліни є педагогіка, теорія та методика фізичного виховання. Зміст деяких тем згодом буде значно розширено та поглиблено під час вивчення інших дисциплін, передбачених навчальним планом. Програма передбачає залучення до проведення окремих лекцій і практичних занять спеціалістів різного профілю: керівників ВЗО, працівників спортивних організацій, реабілітаційних центрів, наукових лабораторій, бібліотеки тощо.

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Вступ до спеціальності.
2. Основи педагогічних досліджень

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни “Вступ до спеціальності та основи педагогічних досліджень” є формування у першокурсника певної системи знань та уявлень про сферу своєї майбутньої професійної діяльності та про професії фахівців галузі фізичної культури, набуття теоретичних знань та практичних умінь з питань організації та методики проведення науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури, масового та дитячо-юнацького спорту.

З іншого боку студент під час вивчення курсу знайомиться з системою вищої освіти в Україні, з особливостями здобуття фахової освіти та конкретними умовами навчання в обраному навчальному закладі. Вже в перші місяці навчання студент має оволодіти новими для нього формами навчання та контролю, зрозуміти зміст і механізм реабілітації своїх прав і обов’язків, тобто навчитися “бути студентом”.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Вступ до спеціальності та основи педагогічних досліджень” є:

1.1 Оволодіння теоретичним матеріалом студентами, для професійної діяльності.

1.2 Сприяння формуванню організаційних здібностей виховання педагогічного мислення, та набуття системи теоретичних знань.

1.3 Ознайомлення з особливостями здобуття фахової освіти та конкретними умовами навчання в обраному навчальному закладі.

1.4 Оволодіння теоретичним матеріалом студентами, для професійної діяльності.

1.5 Сприяти формуванню організаційних здібностей виховання педагогічного мислення, та набуття системи теоретичних знань.

Конкретні завдання навчального курсу

- Ознайомлення з структурою і загальною характеристикою ДДПУ.

- Ознайомлення з структурою і загальною характеристикою факультету фізичного виховання.
- Вивчення системи вищої освіти та кадрове забезпечення
- Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах
- Ознайомлення з основами (засади) розвитку галузі фізичної культури і спорту
- Ознайомлення з професійною діяльністю фахівців фізичної культури
- вивчення галузевої термінології
- Основи науково-дослідної роботи.
- Вибір теми та планування дослідження.
- Формулювання мети, завдань, гіпотези дослідження, визначення об'єкту та предмету дослідження.
- Вибір методів дослідження, збір і обробка фактичного матеріалу.
- Теоретична інтерпретація матеріалу, формулювання висновків та практичних рекомендацій.
- Впровадження результатів дослідження в практику.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- вивчити форми, методи і засоби організації навчального процесу у вищих навчальних закладах;
- знати галузеву термінологію;
- вивчити програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури;
- вивчити професійну діяльність вчителя фізичної культури, діяльність тренера-викладача;
- вивчити професійну діяльність фахівця з фізичної реабілітації;

- засвоїти форми, методи, засоби для організації наукових досліджень в галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини, охорону та зміцнення здоров'я;
- засвоїти галузеву термінологію;
- знати програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури;

спеціальні:

- розподіляти основні поняття, предмет і проблематику навчальної дисципліни;
- оцінювати спортивну кваліфікацію;
- проводити державні тести і норми оцінки фізичної підготовленості населення в Україні;
- використовувати поняття про закон і нормативно-правові акти;
- володіти педагогічною майстерністю;
- володіти професійною етикою, оцінювати працю фахівця, фахові категорії та професійні знання;
- розподіляти основні поняття, предмет і проблематику навчальної дисципліни;
- оцінювати спортивну кваліфікацію;
- проводити державні тести і норми оцінки фізичної підготовленості населення в Україні;
- використовувати поняття про закон і нормативно-правові акти, оцінювати працю фахівця, фахові категорії та професійні знання .

На вивчення навчальної дисципліни відведено 120 години / 4 кредити ECTS

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності.

Тема 1. Характеристика професійної діяльності вищого закладу освіти.

1.1 Структура і загальна характеристика ДДПУ.

1.2 Структура і загальна характеристика факультету фізичного виховання.

1.3 Навчання та інші види діяльності студента.

Тема 2. Розвиток вищої освіти в Україні. Система освіти в галузі фізичної культури та спорту.

Тема 3. Професійної діяльності в галузі фізичної культури

3.1 Характеристика професійної діяльності фахівця з фізичного виховання.

3.2 Характеристика професійної діяльності фахівця з фізичної реабілітації

3.3 Характеристика професійної діяльності фахівця з олімпійського та професійного спорту.

Тема 4. Фізична культура як суспільне явище та фізкультурно-спортивний рух в Україні.

Тема 5. Організаційні засади структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно спортивного руху в Україні.

Тема 6. Галузева термінологія.

Змістовий модуль 2. Основи педагогічних досліджень

Тема 1. Загальна характеристика наукових досліджень в галузі фізичного виховання та спорту.

Тема 2. Організація та методика проведення комплексних наукових досліджень в спорті та фізичній культурі.

Тема 3. Методи вивчення та узагальнення педагогічного досвіду, збору, обробки та систематизації дослідного матеріалу.

Тема 4. Педагогічний експеримент в спорті та фізичній культурі.

Тема 5. Методи дослідження фізичної та технічної підготовленості в спорті і фізичній культурі.

Тема 6. Загальна характеристика науково-дослідницької діяльності в фізичній культурі і спорті.

Тема 7. Організація та методика проведення наукових досліджень в галузі фізичного виховання та спорту.

Тема 8. Методи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду роботи в галузі фізичного виховання та спорту.

Тема 9. Проведення педагогічного експерименту в спорті та фізичній культурі.

Тема 10. Застосування методів дослідження фізичної та технічної підготовленості в спорті та фізичній культурі.

Модуль 1.

Аудиторна робота складається з лекційних, практичних та семінарських занять

1. Лекційні заняття – викладається найбільш важкий програмний матеріал, даються рекомендації з виконання курсових робіт, а також по підготовці до заліків та іспиту.

2. Практичні заняття – проводиться короткий аналіз техніки видів легкої атлетики й ознайомлення з послідовної методикою навчання техніки легкоатлетичних видів.

3. Семінарські заняття – проводяться з метою поглиблення теоретичних та практичних знань здобувачів вищої освіти.

Модуль 2.

1. Самостійна робота студентів – студенти вивчають рекомендовану літературу, засвоюють техніку запланованих видів легкої атлетики, виконують індивідуальні завдання викладача.

3. Рекомендована література

Базова

1. Введення в теорію фізичної культури: Учебное пособие для институтов физической культуры./ Под ред. Л.П. Матвеева. – Москва: Физкультура и спорт, 1983. – 128 с.
2. Выдрин В.М. Введение в специальность: Учебное пособие для институтов физической культуры. – Москва: Физкультура и спорт, 1974. – 159 с.
3. Жданова О.М. Управління фізичною культурою: Навчальний посібник для фізкультурних вузів. – Львів.: Фенікс, 2000. – 28 с.
4. Закон України “Про фізичну культуру і спорт”. – К., 1994. – 22с.
5. Закон України “Про внесення змін до Закону України” “Про фізичну культуру і спорт” (від 18 червня 1999 року)// Голос України. – 1999. – 17 липня.
6. Закон України “Про освіту” // Голос України. – 1991 – 26 червня.
7. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. – К., 1994. – 34 с.
8. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України. – К., 1996. – 31 с.
9. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні // Наука в олімпійському спорті. – 1998. -№1. – С.5-12
10. Концепція кадрового забезпечення галузі “Фізичне виховання і спорт” - К.: КДІФК, 1992.-18с.
11. Цільова комплексна програма “Фізичне виховання – здоров’я нації/- К., 1998.- 48с. Вищі навчальні заклади України: Інформаційний довідник. - . Харків: Торсінг, 200. – 160 с.
12. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні на період 1994-1997рр.
13. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Державний комітет з фізичної культури і спорту України. -К., 1998. -20 с.
14. Закон України «Про фізичну культуру і спорт»./Спортивна газета.- 1994.- 29 січня

15. Положення про Державний комітет України з фізичної культури і спорту. Затв. 14.12.96 р. №1078/96.
16. Статути ФСТП «Україна», ФСТ «Колос» агропромислового комплексу України, Українського ФСТ «Динамо».
17. Братановський С.Н.. Управление физической культурой и спортом в условиях реформ //Автореф.дисс.докт.юрид.наук.- Саратов,1997.-22с.
18. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации.- М.:Физкультура, образование и наука,1998.-162с.
19. Франчук В.І. Основи менеджменту.-Львів, Каменярь,1997.-95с.
20. Гуськов С.И. Спортивный маркетинг.- К.:Олимпийская литература,1996.-296с.
21. Вилькин Я.С., Каневец Т.М. Организация работы по массовой физической культуре и спорту.- М.:Физкультура и спорт,1985
22. Филимонов Ф.О.Физическая культура в учебных заведениях.- К., 1990
23. Справочник физкультурного работника.- К.:Здоров'я,1981
24. Фурманов А.Л., Юспа М.Ф. Физкультура трудящихся.- Минск: Полым'я,1988

Допоміжна.

- 1.Основні поняття і терміни оздоровчої фізичної культури та реабілітації/ О.Д. Дубогай, А.М. Ткачук, С.Д. Костікова, А.О. Єфімов. – Луцьк.: Надстрі'я, 1998. – 100 с.
- 2.Професійний спорт/ Под ред. С.И. Гуськова,. В.Н. Платонова. – К.: Олімпійська література, 2000. – 391 с.
- 3.Студент і закон: Збірник законодавчо-правових документів. – К.: Четверта хвиля, 1997. – 240 с.
- 4.Шиян Б.М., Папуша В.Г. Теорія фізичного виховання: Навчальний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Тернопіль:
- 5.Баранов В.М. Производственная гимнастика: вопросы и ответы. -К.: Здоров'я,1988.-176с.

6. Мусаелов Н.А., Нифонтова Л.Н. Производственная физическая культура в трудовом коллективе. -М.: Профиздат, 1985. -152с.

7. Краснов В.П. Физическое воспитание трудящихся агропрома. -К.: Здоров'я, 1990. -118с.

8. Кузьмак В.С., Осинцев А.А. Социально-экономические проблемы физической культуры и спорта. - М.: Физкультура и спорт, 1981

9. Дударев И. Культурно-спортивные комплексы. - К.: Здоров'я, 1989

10. Земля здоровья и спорта. -М.: Физкультура и спорт, 1986. -128 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Усне опитування, написання рефератів, співбесіда, усне та підсумкове звітування з виконаного завдання підготовка доповідей за вивченими темами.